

Цетиње, 20. јуна

Наше нови министри још не би-
јаху ни положили заклетву и при-
мили своју тешку дужност, а већ
их нападоше познати непријатељ-
ски листови, као загребачки „Ср-
бобран“ и београдска „Политика“,
који стално воде кампању противу
Црне Горе.

Нападоше их подло и бездушно.
Осумњичише их унапријед. Осу-
дише их, ма да још нијесу ништа
урадили нити имали кад урадити.

Лична мржња и дубока паклена
злоба, којој је коријен у дивљачкој
петриљивости, избише на површину.

Одвратност према способности,
честитости, одлучности, раду, реду
и законитости показала је своје ле-
гло. Критика ad hoc и сумњичење
из ината и пакости удружише се
кроз познате листове противу нове
владе.

И сва се осуда своди на празну
недоказану ријеч: не ваља!

Сви се тобожњи разлози скуп-
љају у усклик реакција!

Са таквом критиком рада јавних
радника махом се сријетамо у о-
громноме дијелу данашњих органа
српске јавности.

Све не ваља, што је јаче и спо-
собније, а кад их ухватите за уши
и потражите озбиљне разлоге, уз-
врдају се и онет грају: не ваља!

Таква је српска негативна при-
рода, која је свој достојни канал
нашла у нашем напакано схваћеном
радикализму, који рђаве услуге чини
слободи и напретку и стварању ве-
лике и јаке српске државе.

Реакција! — пренемажу се лажне
демократе.

Ред, рад, законитост — то је код
њих реакција!

Уставност, парламентаризам, де-
мократизам, радикализам, реакција,
измеђарство — ето, то је неколико
ријечи, које сваки час потезу про-
тиву овога или онога јавнога рад-
ника да би га нагдрили пред не-
просвијећеном масом, која и не
разумије смисао свега тога.

Осудити некога унапријед док
није учинио ништа ни рђаво и до-
бро, то је особина српскога сло-
бодоумља. Критика већег дијела
наших органа јавности не доноси
свој суд по дјелима и раду, већ
по личним симпатијама и парти-
занству. Како се ко коме свиди,
како се ко у коликој мјери залаже
за какву клику, котерију или стран-
ку, која није ништа друго но тр-
говачко предузеће за отмицу вла-
сти и подјелу исте међу ортаке!

Нова влада осуђена је од по-
менутијех листова и због *прошло-
сти* њених чланова.

Истина је, политички људи на
врховима треба да имају бесприје-
корну прошлост.

Али код чланова наше нове владе
осуђују управо ону њихову про-
шлост, која је свијетла, пуна родо-

љубља и доказа озбиљнога схва-
тања државних задатака и циљева.
Њихов рад у садашњости и будућ-
ности унапријед нападају због њи-
ховога савјесног и родољубивог
вршења министарске дужности у
прошлости! Што су радили у про-
шлости, чинили су оно исто, што
је дужан вршити сваки вјеран син
своје отаџбине. Чинили су оно, што
би на њиховом мјесту морао ра-
дити сваки родољубиви грађанин,
осим ако не би био издајник своје
државе.

То им, пак, речена новинарска
клика са својим помагачима у Но-
вом Саду и Дубровнику највише
замјера.

Мило нам је што се ту разила-
зимо. Поштенијема је баш драго,
што им неваљалци куде рад. Упра-
во оно, што речени листови нашим
новим министрима највише замје-
рају, то им сва Црна Гора одобрава.
Бранећи, по дужности, своју домо-
вину од спољашњих рушитеља ре-
да, они су тијем и у Црној Гори и
код свијех честитих и увиђавних
Срба стекли признање. Што у од-
брани вазда није могло бити њеж-
них обзира, крив је нападач. Али
одбрана, ма каква била, нарочито
кад је у питању чување државнога
опстанка и напретка, треба да се
цијени по оштрим средствима, којима
се служи напад. Сав цивилизовани
свијет осудио је мучко убиство срп-
скога Краља и Краљице, једне сла-
бе жене, ноћу на спавању, у њи-
ховој кући. Госе тих истих листова
правдале су тај варварски чин као
дјело нужне одбране. Одбрана, коју
су вршили у прошлости наши нови
министри, чињена је на основу *за-
кона и пресуда* независног суда, ма
да су јој претходили бездушни на-
пади противу државнога опстанка.

Кад је по њиховој теорији мучко
убиство Краља и касапљење једне
Краљице ради државне одбране
било *родољубиво* дјело, по чем
онда да не буде много више родо-
љубива наша одбрана, извршена
мирно, отворено и на основу за-
конских пресуда, а у цијељи чува-
ња *опстанка државе*? Бране ли
се извјесни представници српског
радикализма и помоћу мучких у-
бистава и гажења закона, тад је
то и законито и родољубиво, а за
народ и државу спасоносна „опе-
рација“; брани ли неко државу од
њихових ровена, бомба, завјера и
нереда *законима и јавним судским
пресудама*, тад они исти грају, како
је то насиље!! Јаша Томић, на при-
мјер, убија ножем својега противни-
ка, јер му је тобоже такоа породичну
част, а што његова „Застава“ сваки
дан клевета част и приватни живот
српских јавних радника — то је
„слободна“ критика!

Колико су у својим нападима
неваљали, толико су још више не-
вјешти и глупи.

Необазриве слуге злијех госпо-
дара открили су задњу мисао сво-
јих шефова.

Замјерају нашој новој влади, што
је састављена из министара *сувише
оданих Двору и Династији*!

Вече као узгред, да се Власи не-
би досјетили, а онамо то им је главна
мисао у напјех министара.

Нека они буду и неспособни, и
глупи, и назадни, и нерадни — све
им се то може опростити, али ода-
ност Двору и Династији никад! А
кад су напротив и млади, и од-
лучни, и високо школовани, и на-
предни, и одлични Срби, и поврх
свега још — сувише одани Двору
и Династији — то се не може ни
опростити, ни отргнути. То је, брате,
превршило мјеру стрпљења!

Дакле, њима би у Црној Гори би-
ли по вољи само они министри, који
не би били одани Двору и Дина-
стији.

Тако, тако, драга наша браћо,
са правом картом на сриједу! Зато
сте нам послали бомбе што у нас
не постављају министре, који би
извршили ваш програм.

Сад сте бар без увијања изја-
вили, шта тражите у нас и нашто
се своди ваша борба за некакву
слободу у Црној Гори — вазда
слободном под окриљем своје Ди-
настије.

Ето, таквом је „критиком“ наша
нова влада предусретнута од стране
вишеречених листова, међу које је
као стидљиво и крадом ушао и језу-
итски „Дубровник“, чији уредник, по
тврђењу самих београдских листо-
ва, сваки мјесец долази у Биоград
— по инспирације!

„Србобран“ и „Политика“ разме-
ћу се често својим патриотизмом
и Србовањем. Какав је тај њихов
„патриотизам“, доста је напомену-
ти оно, кад је уредник „Политике“,
за вријеме анексије Босне и Хер-
цеговине, показао своје јунаштво,
очистивши чувства из Биограда, те
га није могао зауставити ни Кра-
гујевац, ни Ниш, већ се обрео час-
ком на бугарску границу. — А шта
да рекнемо за „Србобран“? Он
ствара неку нову нацију у Тројед-
ној Краљевини, негирајући Српство.
— На част им тај њихов патри-
отизам!

Таквом критиком може наша
влада бити потпуно задовољна.

То је само још један доказ више
за њу и све нас, да је на своме
мјесту.

Цетиње, 20. јуна

Туринска Штампла дозвољава, да талијанска влада
на сваки начин капи острво (Сталпалу) задржати
као основан за своју флоту у Егејском Мору. Да
ли ће Италија задржати острво Родос, није још
одлучено. Држи се, да ће се остала острва отргнути
од Турске и постати аутономни. Цетињски
листови јављају, да је Порта по својим посланицима
изјавила велевластима, да се поуздано нада, да не-
девласти ћеће узети у претресање меморандум,
који им је предан у име установиштва на остр-
вима у Архипелагу. Порта је предузела и у Атини
корак, јер су меморандум шпирли неки грчки
поданици. Грчка влада је Порти изјавила, да се
неће мијешати у овакве изјаве.

Француска има још једнако неприлике у Мароку.
Томе је највише крива Шпанија која установиштво
подаје противу Французи. Из Шпаније стигао
вјест, да је она у спору око Марока од-
лично пролази. Због тога француска штампа осу-
ђује подузуло интригање Шпаније, ради чега се
шпанолски министар спољних послова нашао по-
буђен да у парламенту протестује противу фран-
цуске штампе, која оптужује Шпанију да изазива
переле у Мароку.

Непосредно након закључења бечког парламента
састаје се чешки сабор, по свој прилици 24. о. м.

Словенски дани у Прагу

Овијех дана центар Краљевине
Чешке, Златни Праг, пружао је
врло интересантну и лијепу слику.
У њему су се стекли Словени из
свију крајева, па нијесу изостали
ни Словени, што преко дебелог
мора, у Америци, живе.

Једна иста мисао довела је и у
лијепи Праг окупила Словене из
свију словенских земаља: Русије,
Чешке, Пољске, Бугарске, Хрват-
ске, Словеначке, Србије и Црне Горе
са браћом из Боке Которске, Дал-
мације, Славоније, Сријема, Баната,
Бачке, Старе Србије и Мађедоније.

Били су то свијетли свесловенски
дани, на којима се велељепно ма-
нифестовала братска љубав и со-
лидарност свију Словена.

Крај разних конгреса свесловен-
ских и других свечаности био је и
слет свесловенских соколова. Скуп
велике нове војске словенских на-
рода. Војска без пушака, праха и
олова, али војска одабрана. Било
их је преко педесет хиљада соко-
лова из свију крајева Славине, у
соколском одјелу, под соколским
заставама, са соколским знамењима,
а са соколским срцем у грудима,
које пламти једним истим жаром,
куца једним истим ударом, а тежи
једном истом циљу.

Свечана поворка ове лијепе и
импозантне свесловенске соколске
групе била је и лијепа и поносна.
У очима стотина хиљада Свесло-
вена, као и њихових гостију Енгле-
за, Француза, Белгијанаца и дру-
гих цивилизованих народа, који су
се на ту свесловенску свечаност
стекли, изгледали су лијепи и поно-
сни, узорни и величанствени. Али
што нарочито у нашим очима ову
одабрану киту уздиже и увеличава,
то је дух којим је одисала. Словени
свију земаља нашла су се здружени,
збраћени, сљубљени. Ова величан-
ствена културна смотра свију Сло-
вена одисала је братством и љу-
бављу. Словени свију земаља нашла
су се уједињени! Ујединила их је
једна мисао, једна сврха.

А куда љепше од братске слоге,
љубави и једнодушности!

Та љепота за нас је у толико
већа и значајнија, јер је познато
да смо и ми Срби и сви Словени
у опште од увијек у њој оскудије-
вали. Није било међу нама слоге,
па ни љубави. То нам је био ка-
мен спотицања, то узрок пропа-
дања и коначне пропасти. Снеслоге
смо ми Срби пропали на Косову
и са ње и дан дањи страдамо. Са
ње страдају милиони Срба у роп-
ству, као год и милиони и мили-
они Словена раздробљених, рас-
парчаних и потлачених.

И у тренутку, када се свесловен-
ски дани у Златном Прагу завр-
шују и када се Словени свију зе-
маља са ове величанствене културне

Власник и одговорни уредник Радомир Кривокапић Орлински